

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3 og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om Arctic Mining Company A/S.

(Første behandling findes i tidenden sp. 686, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 45).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Dose: Ved denne andenbehandling af forslag til lov om Arctic Mining Company A/S skal jeg blot med nogle få ord anbefale at vedtage de ændringsforslag, som er stillet af ministeren og tiltrådt af hele udvalget eller dets flertal.

Under møderne i udvalget og samrådet med den højtærede Grønlandsminister er vi nået et stykke på vej, når vi ser på de bemærkninger, der af de ærede ordførere og af ministeren blev gjort ved første behandling af lovforslaget. Det vil imidlertid efter min mening være nødvendigt med et udvalgs møde mellem anden og tredje behandling for at drøfte endnu et par problemer.

Jeg slutter med at anbefale lovforslagets overgang til tredje behandling.

From: Venstres forslag om at ændre navnet fra engelsk til dansk er nu imødekommet, og ministerens bemyndigelse til at ændre i forholdet 50:50, hvad angår

aktiekapitalen, er præciseret derved, at der foreslås indføjet en bestemmelse om, at sagen skal forelægges for folketingets Grønlandsudvalg, forinden ændringer kan ske.

Jeg takker den højtærede minister for Grønland, fordi han har været til at snakke med, og jeg skal anbefale, at man stemmer for de af ministeren stillede og af hele udvalget eller dets flertal tiltrådte ændringsforslag, og at man stemmer imod de af det ærede medlem hr. Vivike stillede ændringsforslag.

Ninn-Hansen: Mit parti finder, at de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og tiltrådt af udvalget eller et flertal i udvalget betyder en forbedring af lovforslaget, hvorfor vi anbefaler at stemme for dem. Jeg må derimod opfordre til at stemme imod de ændringsforslag, der er stillet af mindretallet.

Aage Fogh: Jeg anbefaler at stemme for de af ministeren stillede og af udvalget eller dets flertal tiltrådte ændringsforslag og at stemme imod mindretallets ændringsforslag.

Vivike: Hvis jeg ikke kan få nogle mere afgørende ændringsforslag igennem, må vi jo gå ind for de ændringsforslag, som er stillet af ministeren og tiltrådt af udvalget eller dets flertal, og som går ud på, at ministeren, inden han tillader aktiemajoriteten at gå over på udenlandske hænder, skal forelægge sagen i folketingets Grønlandsudvalg.

Jeg har ikke noget at indvende imod, at navnet ændres til Arktisk Minekompagni A/S. Det er i og for sig ganske ligegyldigt; man kan jo sætte ølse for og ølse bag, pølsen beholder dog sin smag, og foretager vi ikke mere alvorlige ændringer i lovforslaget, ender det simpelt hen med, at dette mineselskab bliver et amerikansk foretagende. Det vil undgås, hvis de af mig stillede ændringsforslag bliver vedtaget.

Alt i alt går de ud på, at selskabet kun må udvinde molybdæn, og at ministeren ikke får beføjelse til at lade aktiemajoriteten overgå til udenlandsk kapital.

Jeg spørger mig selv: hvorfor forlanger den amerikanske trust forlods ret til at

[Vivike.]

udvinde andre metaller samt kul, olie og mineralforekomster? Det kunne de jo senere søge om lov til, hvis de skulle træffe på den slags. Ved denne trust mere end jeg? For jeg ved ikke, om der findes den slags forekomster i det område, man nu vil give koncession på. Men jeg ved, at der findes værdifulde sager andre steder, f. eks. forekomster af zink-bly-malmen ved Marmorilik af ikke helt ringe omfang, men ganske vist placeret under vanskelige forhold, udbredte marmorforekomster og store forekomster af magnetkis i Umanak fjordkomplekset, forekomsten af nikkelmagnetkis ved Igdlokunguaq på Disko, jernbasalter på Disko og endelig kulforekomster, især på Nugssuaq, hvor der bl. a. mellem Ata og Manik er konstateret tilstedeværelse af lejer med hundreder af millioner tons kul.

Man vil så ganske vist trøste med, at koncessionsområdet kun er en lille del af Grønland, nemlig 350 km². Det er et lille stykke af Grønland, men Grønland er stort, og hvis vi tænkte os, at området udgjorde en kvadrat, ville den på hver led have en længde som herfra til Vordingborg. Det er et stort landområde, og jeg er som tidligere nævnt bange for, at findes der værdier andre steder, så breder denne trust sig derhen. Jeg ved godt, at inden det kan ske, skal den have tilladelse af det høje ting; men det tager jeg ikke som nogen værdifuld garanti, når jeg ser, hvor villigt tinget i dette tilfælde er til at give koncession. Det forekommer mig, at der mangler tillid til den danske nations dygtighed, hvilket også gør sig gældende, når man behandler spørgsmålet om fællesmarkedet.

Ifølge lovforslaget skal der være dansk flertal i bestyrelsen. Det hjælper jo intet som helst, den dag flertallet af aktierne er på udenlandske hænder, idet det ikke er bestyrelsen, men generalforsamlingen, der er højeste myndighed; den må bestyrelsen rette sig efter.

Faktum er, at ifølge lovforslaget kan ministeren tillade, at al kapital kommer på udenlandske hænder. Dette motiverer man med, at det jo ikke er sikkert, at vi kan skaffe kapital nok herhjemme. Men når vi kan bruge over 1 milliard kr. om året på militærvæsenet, kan vi ikke komme i den situation, at vi ikke kan skaffe kapital til

udnyttelse af de muligheder, der er, og de store muligheder, der måske kommer i forbindelse med Grønlands undergrund. Det er da meget mere nyttigt at investere pengene dér end at investere dem i kanoner.

Vedtages lovforslaget uden de ændringer, jeg foreslår, har jeg et levende, men forstemmende indtryk af, at så siger vi A for senere at måtte sige B, og derfor foretrækker jeg, at det høje ting nægter at sige A.

Birthe Wetlesen: Ved anden behandling af dette lovforslag vedrørende minedrift i Grønland vil jeg på mit partis vegne komme med et par bemærkninger til udvalgsbetænkningen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, gående ud på, at selskabets navn fordanskes, kan mit parti kun hilse med glæde, og vi kan stemme for disse ændringsforslag.

I ændringsforslag nr. 6 til § 2, stk. 1, tiltrådt af flertallet, angående overdragelse af aktier ud over 50 pct. af aktiekapitalen til udenlandske interesser ser mit parti gerne, at ordene „folketingets Grønlandsudvalg“ i sætningen „efter at spørgsmålet har været forelagt folketingets Grønlandsudvalg“ udgår og erstattes med „folkettinget“. Det drejer sig her om et så vigtigt spørgsmål, at vi mener, at hele folkettinget bør tage stilling til det.

Ændringsforslag nr. 3, som går ud på, at koncessionen kun må omfatte molybdæn, stemmer vi imod, da mineselskabet må have ret til at udnytte flere mineraler.

Ændringsforslagene nr. 5 og 7 stemmer vi imod, da det kan blive umuligt at gøre bestemmelsen om, at mindst 50 pct. af aktiekapitalen skal være på danske hænder, ufravigelig.

Ændringsforslag nr. 4 stemmer vi imod, og det samme gælder ændringsforslagene nr. 6 og 8, da vi som sagt mener, at ordene „folketingets Grønlandsudvalg“ skal erstattes med „folkettinget“.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg vil gerne begynde med at takke de ærede ordførere for deres indlæg, og især vil jeg takke for, at der er så stor tilslutning, som der er, i hvert fald til de af mig stillede og af udvalget eller flertallet tiltrådte ændringsforslag.

[Ministeren for Grønland.]

Også jeg synes, det er rigtigt og godt, at navnet nu er blevet dansk med engelsk undertitel; så vil både den ene og den anden part kunne forstå, hvad det drejer sig om, og alle må kunne være tilfreds dermed.

Jeg mener også, det er rigtigt, at der er indføjet en bestemmelse om, at ministeren for Grønland skal forelægge sagen for folketingets Grønlandsudvalg i tilfælde af, at der skal dispenseres fra reglerne i § 2, stk. 1 og 2, vedrørende udenlandsk kapital.

Jeg vil endnu en gang sige tak for den velvillige modtagelse, sagen har fået. De par spørgsmål, der er tilbage, kan behandles — og jeg skal være rede til at være med til at klare dem — mellem anden og tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Formanden: Jeg skal lade afstemningen vedrørende lovforslaget foretage i et senere møde.

Den sidste sag på dagsordenen skal jeg lade udgå.

Medlem af folketinget K. Axel Nielsen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder at stille følgende spørgsmål:

„Hvor langt er man kommet i arbejdet på at forberede bygningen af en ny bro over Mariager Fjord ved Hadsund, og hvornår kan selve byggearbejdet ventes påbegyndt?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid efter spørgetiden i morgen, onsdag den 13. december 1961.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 13. december, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Fortsættelse af anden behandling af:*

Forslag til lov om Arctic Mining Company A/S. [Afstemning].

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om forhøjelse af prisen på klasselotteriets lodder m. v.

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om forlængelse af lov om valutaforhold m. v.

6) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om den offentlige sygeforsikring. (Begravelses-hjælp på Færøerne).

7) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse m. v.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om anlæg af en ny broforbindelse over Lille-Bælt.

Mødet hævet kl. 16⁴⁵.

37. møde.

Onsdag den 13. december kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om hunde og forslag til lov om ændring af lov om værn for dyr.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i statsbaneloven og forslag til lov om ændringer i postloven har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.